

euskaldunaren hitza ez da ur gainekeo bitsa

barrenet 1. ikastunitatea
2. maila
ikaslearena

Euskaldunaren hitza ez da ur gainekeo bitza

AURKIBIDEA

1. Sarrera

1. Lan-egitasmoa	2. or.
2. Ikastunitatearen ibilbidea	3. or.

2. Atazak

A Ataza: Ikusi eta ikasi	6. or.
B Ataza: Zorria baino alferragoa.	
B.1. Zelan ikasi gura duzu?	8. or.
B.2. Bai, baina, baina... bainak lapikoan!	12. or.
C Ataza: Aldatu zeure azturak	15. or.
D Ataza: Ohean eta binaka	17. or.
E Ataza: Jalgi hadi plazara!	21. or.

3. Eranskinak

1. Autoebaluazio-orria	24. or.
------------------------------	---------

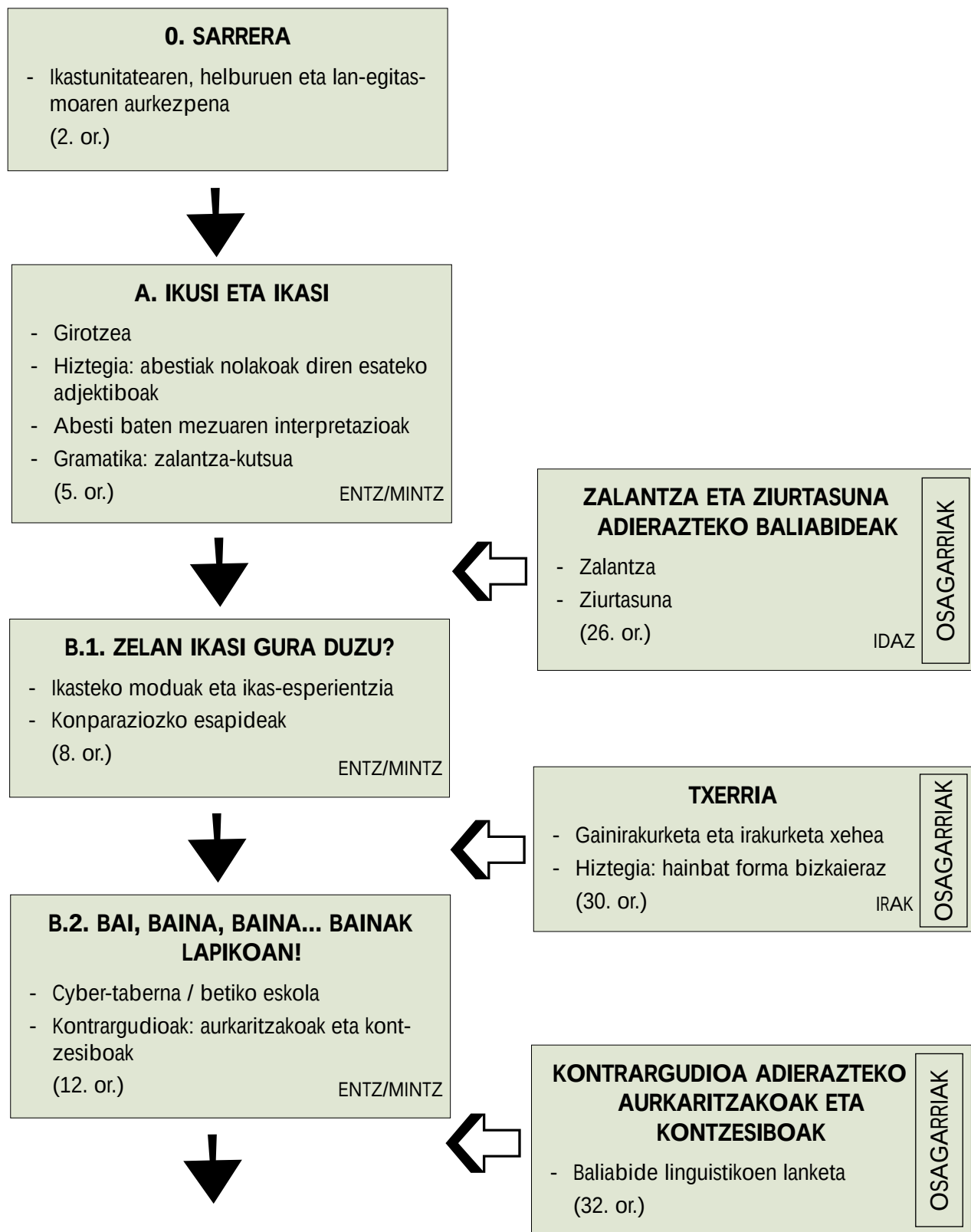
4. Material osagarriak

A Ataza: Ikusi eta ikasi	
1. Zalentza eta ziurtasuna adierazteko baliabideak	26. or.
B1 Ataza: Zelan ikasi gura duzu?	
2. Txerria	30. or.
B2 Ataza: Bai, baina, baina... bainak lapikoan!	
3. Kontrargudioa adierazteko aurkaritzakoak eta kontzesiboak	32. or.
C Ataza: Aldatu zeure azturak	
4. Nominalizazioa birpasatzeko ariketa	38. or.
Bestelakoak:	
5. Dastatu literatura: Abereen etxaldea (G. Orwell)	42. or.

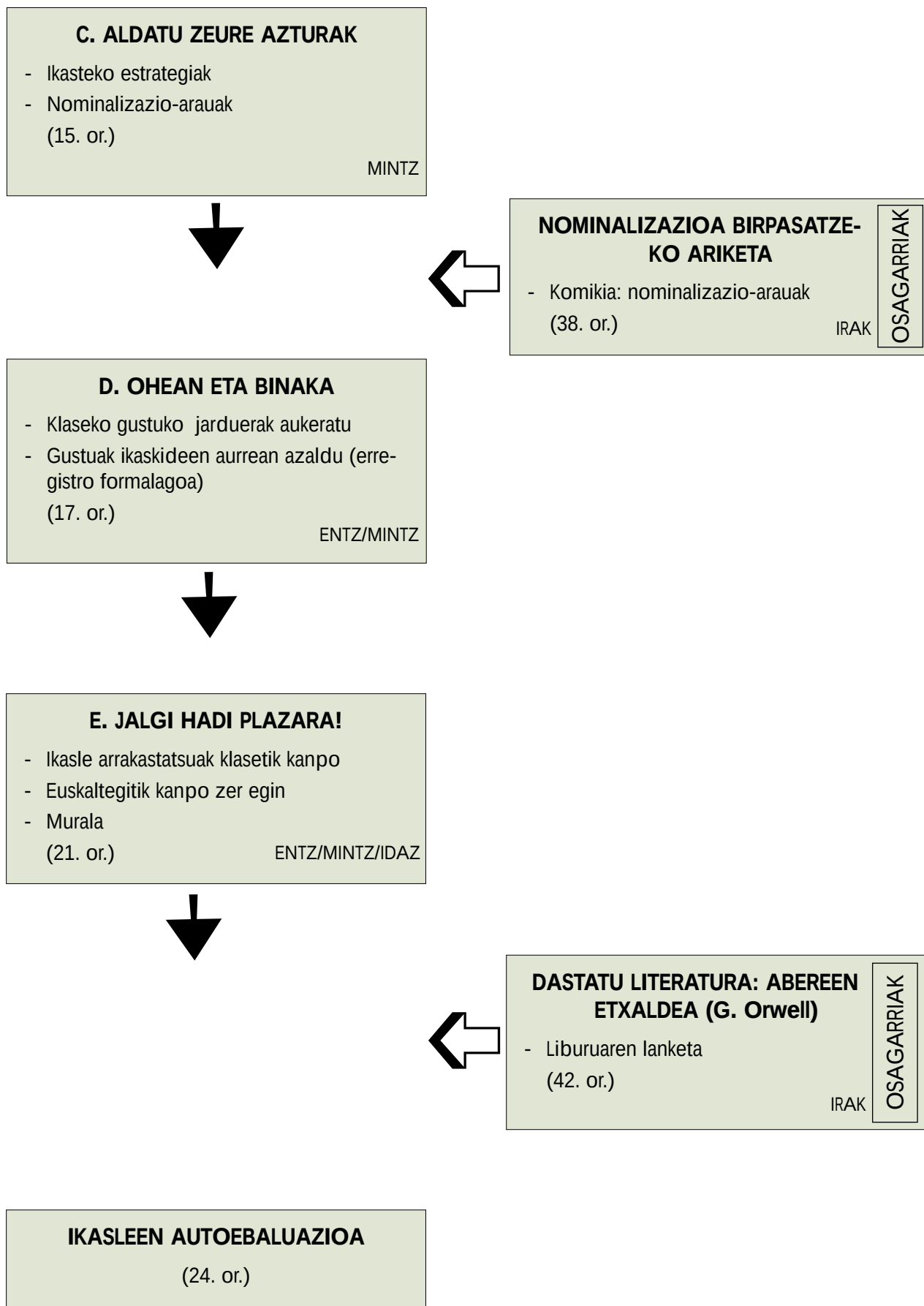
1. LAN-EGITASMOA

Lehenengo unitate honen helburua zure ikasteko moduaz hausnartu eta hobetzen joateko bidea erakustea da. Ikastunitatean zehar, zeure orain arteko ikasteko modua aztertuko duzu, taldekideekin elkarlanean. Amaieran, zeure ikasteko modua hobetzeko konpromezua hartuko duzu. Konpromezu horren jarraipena bideratzeko mural bat egingo duzue denon artean. Bertan, egunez egun, jasoko duzue euskara ikasteko egiten duzuen guztia.

2. IKASTUNITATEAREN IBILBIDEA

1. Sarrera

A

Ataza: Ikusi eta ikasi

Hasteko, abestiak nolakoak diren esateko erabil daitezkeen adjektiboak gogoratu dituzue. Ondoren, entzungo duzuen abestiaren mezuaren interpretazioen egokitasunaz arituko zarete.

Eta azkenik, zalantza-kutsua adierazteko euskarak dituen hainbat baliabide aztertuko dituzue.

1

- Ondorengo zerrendan agertzen diren adjektibo guztiak oso aproposak dira abestiak nolakoak diren esateko. Irakur itzazu banan-banan eta ea kapaz zaren kontrako esanahia dutenak parekatzeko, adibidez *alaia* eta *tristeia* (antonimoen taulara eraman).

• bizia (martxosoa), • gogorra, • ulertterraza, • tristeia, • lasaia, • samurra, • sinplea, • alaia, • esanguratsua, • txepela, • hotza, • ulerkaitza, • hunkigarria, • zorrotza	ANTONIMOEN TAULA	
	+	-
	alaia	tristeia

- *Delirium Tremens* taldearen abesti bat entzungo duzue, *ikusi eta ikasi* diskotik hatua. Goiko taulako zein adjektibo erabiliko zenituzke abesti hori kalifikatzeko? Azpimarratu.

2. Atazak

A

- Orain abestiaren mezuan jarriko duzu arreta. Irakur ezazu letra.

Ikusi
ikusi eta ikasi
ez pentsa ezeren beharrik daukazula
heltzeko zure helmugara

Entzun
argi eta garbi entzun
hire inguruan esaten diren gauza
guztiak entzun

Ikusi
ikusi eta ikasi
ez esan gero inoiz aukerarik
ez duzula izan

Heldu
ondo heldu
ez galdu bidean inoiz berriz
edukiko ez dituzun gauzak

Ikusi, ikusi eta ikasi
eta ondo entzun
hobeto heldu
hobeto heldu

b
i
r
r
i
t
a
n

Ikusi, ikasi, entzun, heldu
ikusi eta ikasi
eta ondo entzun
hobeto heldu
ikusi eta ikasi

- Saia zaitez, albokoarekin eztabaidatuz, aukeran ematen zaizkizun interpretazio horietatik desegokiak izan daitezkeen bi edo hiru aukeratzen.

1. *Gizarteko arazoei aurre egitera bultzatu nahi gaituela dirudi.*
2. *Abestiaren arabera, jakinduria ez dago liburuetan, kaleko errealitatean baizik.*
3. *Antza, batzuek ikusiz ikasten dute eta entzunez beste batzuek.*
4. *Hor dioenez, edozein abagune da ikasteko ona.*
5. *Abestiak dio bizi guztia ematen dugula ikasten, beti dagoela ikasteko zerbait.*
6. *Baliteke lurjota dagoen lagun bati animoak emateko abestia izatea.*
7. *Letra irakurrita, badirudi gizartea oso agresiboa dela pertsonarekin.*
8. *Jarrera borrokalaria defentsa egiten du abesti honek.*
9. *Beharbada, mundua erabat ustelduta dagoela salatu nahi du kantak.*
10. *Euskara ikasteko zer egin behar dugun azaltzen digu abestiak.*

- Ohar zaitez proposatu dizkizugun esaldi horietako batzuek badutela halako zalantza-kutsua. Ea lortzen duzun esaldi horiek identifikatu eta ziurtasun/zalantza taula honetara egoki ekartzen.

ZIURTASUNA	ZALANTZA

- Zeintzuk dira zalantza-kutsu hori ezartzen duten hizkuntz baliabideak?

Material osagarrietan 4.1. ariketa duzu, zalantza eta ziurtasuna adierazteko baliabideak gehiago landu nahi badituzu.

Ataza: Zelan ikasi gura duzu?

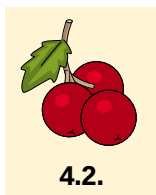
Ataza honetan, zeure ikas-esperientziaz mintzatuko zara. Ikas-esperientzia hori zenbait animalia definitzerakoan erabiltzen diren konparazioekin alderatuko duzu.

1

- Askotan, nolakoak garen edo gauzak nola egiten ditugun adierazteko konparaziotara jotzen dugu. Nola uste duzu definituko lituzkeela tabernari batek gaur egungo ikasleak? Osa ezazu esaldia eta azaldu ikaskideei zeure aukeraren zergatia.

Zuok, ikasleok, _____ baino _____ zarete.

- Fija zaitez zeintzuk hitz erabili dituen tabernariak eta jaso itzazu. Zeuk aukeratutakoen antzekoak izan al dira?

Material osagarrietan (4.2. ariketa). *Euskaldunon Egunkariatik* hartutako artikulua duzu. Bertan ikusiko duzu nola hizkuntza bakoitzak balore bera adierazteko erreferentzia ezberdinez baliatzen den.

- Has gaitzen orain geure burua aztertzen. Irakur itzazu animalia horien azpiko konparaziozko esapideak eta erabaki, batetik, nola ikasi duzun orain arte eta, bestetik, nola ikasi nahiko zenukeen aurrerantzean. Hala nahi izanez gero, zeuri bururatutako beste esaldiren bat ere sar dezakezu.

✓ Barea bezain motel

urteetan ikasten ibiliz

✓ Erbia bezain azkar

berehala berba eginez

✓ Eulia bezain buru txarrez

ikasitakoa epe laburrean galduz

✓ Azeria bezain buru onez

ikasitakoa epe luzean gordez

✓ Belea bezain beltz

modu triste eta aspergarritz

✓ Elurra bezain zuri

modu atsegin eta dibertigarritz

✓ Zorria baino alferrago

nork bere aldetik ezer gutxi eginez

✓ Berakatza baino finago

zeharo inplikatur

✓ Oilaloka baino nahasiago

buruan nahaste-borrastea edukiz

✓ Eskuko bost hatzamarra
diren bezain ziur

ikasitakoa asimilatuta, argi edukiz

✓ Mandoa bezain derrigortuta

ikasi "behar" delako ikasiz

✓ Txantxangorria bezain pozik

gura dudalako ikasiz

- Pentsatu duzu zelan ikasi gura duzun? Komenta ezazu taldekideekin eta atera itzazue ondorioak edo konklusioak.

- Hirunaka bildu, eta tauletan jasotakoa komentatuko duzue zeuen artean, aukerak arrazoituz.

Ataza: Bai, baina, baina... bainak lapikoan!

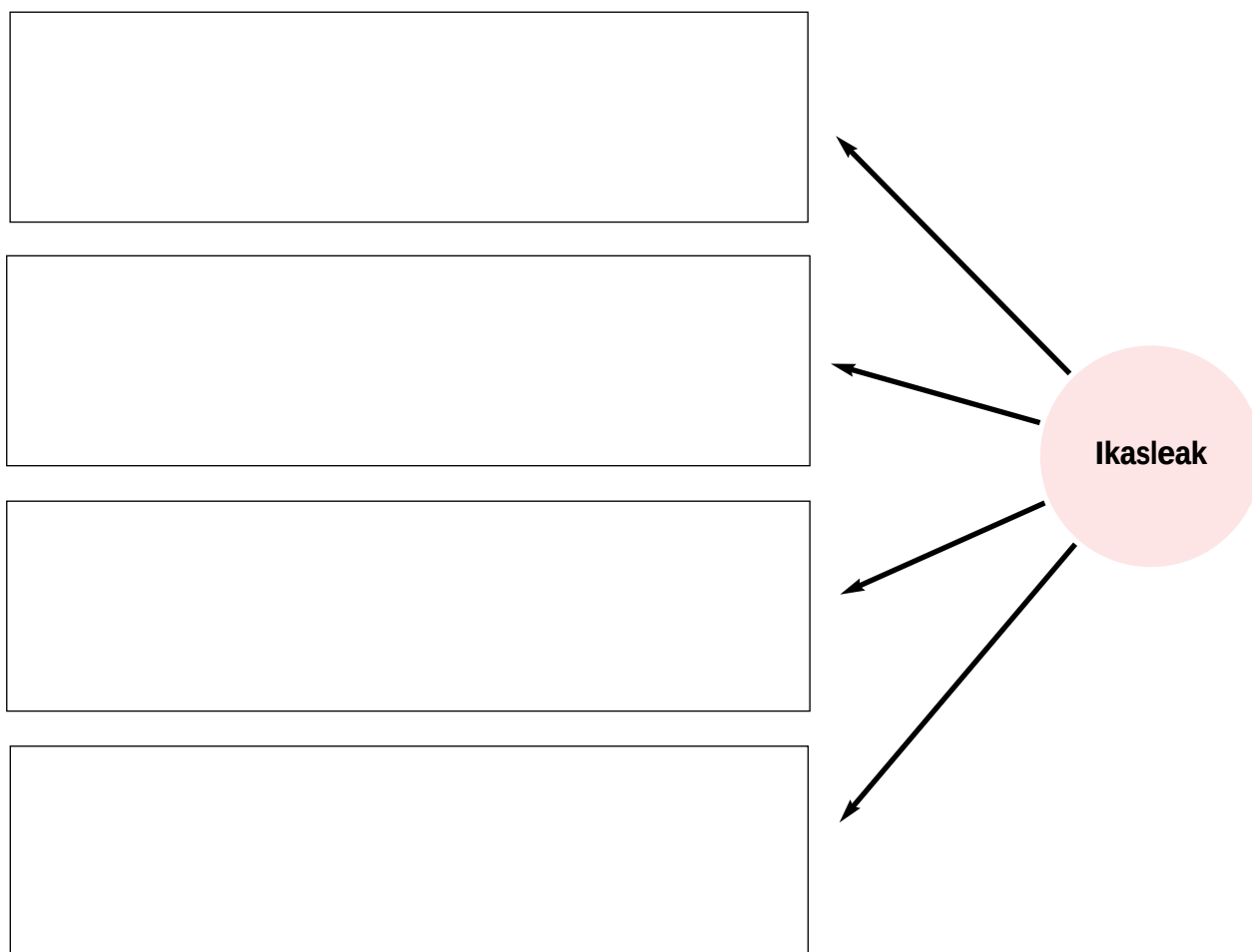
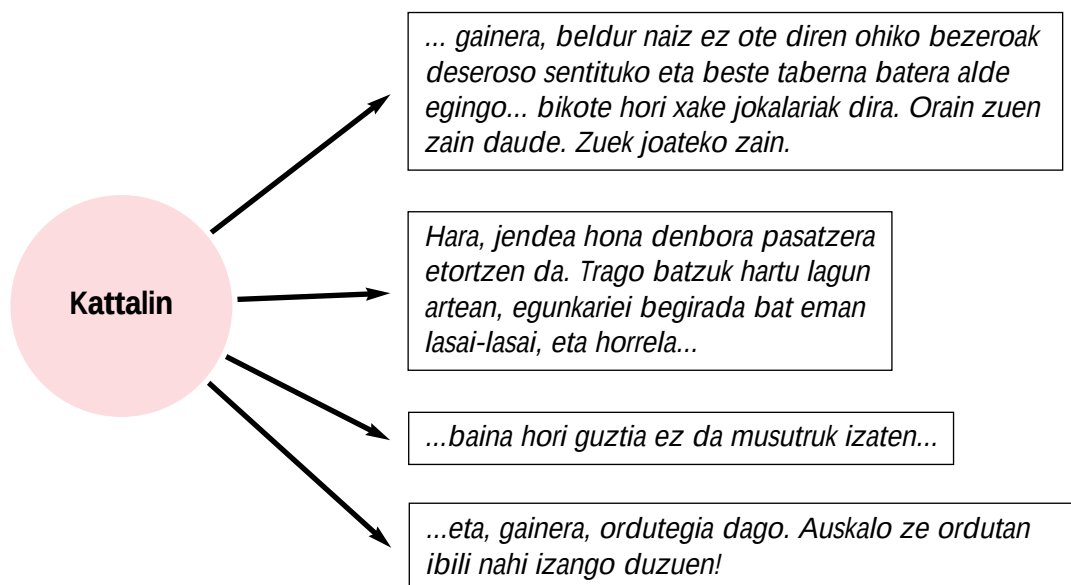
Ataza honetan, taldeka irakaslearekin ala bakarka, ikastearen alde onak eta ahulak aztertuko dira. Lan horretarako hizkuntz egitura zehatzak erabili beharko dituzu: kontzesiboak eta aurkaritzakoak.

1

- Ondorengo bideo-pasartean ikusiko dituzun gazte horiek ere, zure antzera, ikasi nahian dabilta; baina teknologia berriei baliatuz, *cyber-taberna* horietako bat antolatzea bururatu zaie. Euren proposamena entzun eta euren ustez ikasteko sistema horrek dituen abantailak jaso itzazu taulan abantailen zutabean, puntu horietako bakoitzaren inguruan.

	A B A N T A I L A K
Irakaslea	
Lagunarteko giroa	
Ikas-erritmoa	
Material aukeraketa	
Ingurukoen laguntza	
Ebaluazioa	

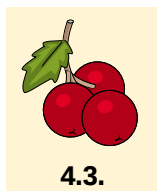
- Tabernaria ez dago batere konbentzituta ikasleen proposamenarekin; zalantza eta galdera ugari ditu. Nola uste duzu erantzungo dietela ikasleek tabernariaren galdera horiei? Eztabaidatu hirunaka, eta osatu beheko irudiko elkarriketa.

- Diru eta negozio-kontuak momentuz alde batera utziko ditugu. Itzul gaitzen lehen-go taulara, baina oraingo honetan *desabantailen* zutabea betetzen saiatuko gara. Horretarako, binaka bildu eta ikasleen argudioei kontra egiten saiatu behar duzue. Ea gai zareten ikasleen argudio guztiei erantzuteko. Ezertan hasi aurretik, begiraio-zu ondoko taulari.

	ABANTAILAK	DESABANTAILAK (kontrargudioak)
Irakaslea	<i>Irakaslea ez da beharrezkoa, ordenagailuak primeran egiten ditu irakaslearen lanak.</i>	<i>Irakaslea ez da beharrezkoa, baina lagun dezake.</i>
Lagunarteko giroa		
Ikas-erritmoa		
Material aukeraketa		
Ingurukoen laguntza		
Ebaluazioa		

- Erantzunak prestatutakoan gardenki bakar batean bilduko dituzue, gero irakaslearen laguntzarekin kontrargudioak konparatu eta aztertu ahal izateko.

Norbaitek defendatutakoaren aurkako argudioak eman nahi dituzunean aurkaritzakoak eta kontzesiboak erabil ditzakezu. Horren gaineko zehaztasun gehiago nahi baduzu, jo ezazu material osagarrietara, 4.3. ariketara.

Ataza: Aldatu zeure azturak

Ataza honetan, lehenbizi ikas-estrategia batzuen artean eraginkorrenak aukeratuko dituzue. Gero, emandako adibideak aztertuz, nominalizazio-araua formulatzen saiatuko zarete.

1

- Irakur itzazu beheko irudiko euskara-ikasle horien adierazpenak eta aukera itzazu zeure iritziz garrantzitsuena dena eta garrantzi gutxien duena.

2

- Bil zaitezte hirunaka eta aukeratu dituzuen esaldiak zeuen artean komentatu, adibi-deak emanez eta aukeraketaren arrazoiak azalduz. Amaitzeko, klase osoaren aurrean azalduko duzue egindakoa.
- Aztertu esaldi horietan azpimarratutako hitzak. Zergatik agertzen dira atzizki ezberdin horiek guztiak? Eztabaidatu taldekideekin eta saiatu araua formulatzen.

- Gero konproba ezazu material osagarrietako 4.4. ariketa eginez, ea arau hori betetzen den.

Oharra: Material osagarrietako 4.4. ariketan nominalizazioari buruz gehiago jakiteko beste aukera bat duzu.

D

Ataza: Ohean eta binaka

Ataza honetan klaseko ohiko jarduera edo ariketa batzuen inguruan arituko gara. Lehen-bizi talde txikitan arituko zarete, zeuen gustu eta ikas-ohiturei buruz mintzatzen. Ondoren, ataza honen bigarren zatian, klase aurrean azaldu beharko dituzue bakoitzak bere gustuak, baina oraingoan hizkera jasoagoa edo formalagoa erabiliz.

1

- Zuk non ikasten duzu/zenuen: etxean, liburutegietan, ...?
- Orain, liburutegi batean egindako inkesta bat ikus-entzungo duzu. Guztira 4 lagunek hitz egingo dute eta euren ikasteko moduez galdetuko die. Azter itzazu erantzunak eta bete beheko taula.

Non ikasten du		Nola/norekin ikasten du
	 ASIER	
	 KOLDO	
	 TXILLARDEGI	
	 IMANOL	

2. Atazak

D

- Ondoren, hurrengo taula beteko duzu. Taula horretan jarduera bakoitzean gustuko dituzun eta ez dituzun teknika, prozedura eta moduak jasotzen saiatu behar duzu, eta baita non eta nola (bakarka, binaka, ...) landu nahi izaten dituzun ere.

Jarduera	Zer duzu gustuko?	Zer ez duzu gustuko?	Zelan eta non?
Berba berriak ikasteko	Gurutzegramak egitea	Hitz berriak buruz ikastea	Bakarka eta etxean
Gramatika ikasteko			
Zintak entzuteko			
Ikaskideekin hitz egiteko			
Irakurtzeko			
Idazteko			

- Bil zaitezte hiruak eta prestatutako taula horien berri eman elkarri, egindako aukeren zergatietan sakonduz.
- Ondoren, beste bideo-pasarte bat ikus-entzungo duzue. Oraingoan aditu batek emango du hitzalditxo bat Anttonen institutuan. Hitzaldian adituak informazio asko ematen du, baina zu hitz gakoak jasotzen saiatuko zara eta gero hiruak taula osatuko, taldekideek jasotako informazioa elkartuz.

Adituak *dixit*

Estrategia baliagarriak

Ulermena

Gramatika

- Irakasleak bideo-pasartearen transkripzioa emango dizu. Irakurri eta egiaztatu ea entzundakoa ondo ulertua zenuen ala ez.
- Berriz irakurriko duzu, baina oraingo honetan diskurtsoa antolatzeko baliabideak azpimarratuko dituzu: gaiari hasiera edo bukaera ematekoak; esandakoa hobeto zehaztu, birformulatu edo argitzeakoak ...
- Orain, honako taula begiratu eta (X) bat jarri transkripzioan azaldu diren baliabideen ondoan.

Hasiera emateko

Hasteko, ... ☐ Lehenbizi esan, ... ☐ (Ezer berezirik gabe hasi) ☐

Adibideak emateko

Adibidez, ... ☐ Esate baterako, ... ☐ Beste adibide bat jarriko dizuet,... ☐

Esandakoa hobeto zehazteko

Horrek zera esan nahi du, ... ☐ Alegia,... ☐ ...hau da,... ☐

Esandakoa zuzentzeko edo birformulatzeko

..., barkatu, ... ☐ ...esan nahi nuena.... ☐ beste era batera esanda, ☐

Bukaera emateko

Amaitzeko, aipu bat Bukatzeko, ... Honenbestez, amaitutzat
ere egin nahi nuke ☐ ☐ emango dut...☐

Ideiak aurkeztu eta berbaldiaren etapak markatzeko

Alde batetik,... eta bestetik,... ☐ Bestalde, ...-(r)i dagokionez, ... ☐
Esan behar da ... -(e)la ☐ ...beste alde batetik,... ☐
Gauza-pare bat esan nahi nituzke: bata,... eta bestea,... ☐

- Hirunaka jarrita, azter itzazue taulan eta transkripzioan azaldutako baliabideak. Ba al dakizue zer esan nahi duten, zein kontestutan eta zertarako erabiltzen diren?
- Saia zaitez baliabide berriak buruz ikasten. Horrezaz gain txarteltxotan idatzi (txarteltxo bat baliabide bakoitzeko); horrela eskura izango dituzu aurrerago egin behar duzun azalpenean.

2. Atazak

D

- Ataza honen hasieran hiruak bildu zarete euskara ikasteko gustuko dituzuen eta ez dituzuen teknika edo ariketen berri elkarri emateko. Orain ariketa errepikatuko dugu, baina talde handiagoan, eta erregistroari dagokionez, modu formalagoan egingo duzue, azalpena antolatzeke ikusi berri dituzuen baliabideak erabiliz.
- Azalpena prestatzeko, atazaren hasieran betetako taula (jarduera, zer duzu gustuko,...) eta baliabide berrien txarteltxoak erabiliko dituzu.
- Amaitzeko, talde handiaren (zazpi-zortzi lagunekoko taldeak) aurrean, ikasle bakoitzak taularen berri emango du, ikasitako hizkuntza baliabide berriak erabiltzen ahaleginduz.

Ataza: Jalgi hadi plazara!

Oraingoan euskara ikasi duten lau pertsonaren esperientziak ezagutzeko aukera izango duzu. Erabili dituzten ikas-estrategien artean, agian bat edo beste egokia izango da zuretzat!

1

- Bideo-pasarte bat ikusiko duzue. Aurrenik, lau pertsona horien aurkezpen labur bat izango duzue. Aurkezpen horietan oinarrituta, ondorengo zerrendako ikas-estrategiak nork esandakoak diren aurreikusten saiatuko zarete, binaka jarrita.

Ikas-estrategiak

Berriak irratiko euskarazko albistegitan entzuten nituen, nahiz eta hitz guztiak ulertu ez.

Euskal giroa bilatzen saiatu nintzen.

Erosketa-zerrendak euskaraz egiten nituen.

Lanean, jendeari lehenengo agurra euskaraz egiten diot, euskaraz egiteko bidea zabalik uzteko.

Atsedendietan edo ikaskideekin nengoenean, euskaraz egiten jarraitzen nuen.

Inguruan euskaldunak nituen, eta nire aurrean euskaraz egitera derrigortu nituen.

Anaiekin eta neska-lagunarekin hitz egiten nuen euskaraz.

Denboraldi batean ahal nuen guztia irakurtzen nuen euskaraz.

Nire lanarekin lotutako hitzaldi eta ikastaroetara joaten naizenean, aukeran euskarazkoa baldin badaukat, horixe aukeratzen dut.

Larunbat arratsalde batzuetan ikaskide batzuekin geratzen nintzen euskaraz egiteko.

Tabernaz taberna ibiltzen nintzen.

Ludger Mees

Ana Isabel Morales

Javier Muguruza

Laura Mintegi

2. Atazak

E

2

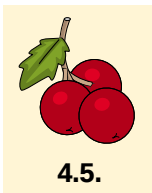
- Aurreikuspenak bukatutakoan, pertsonaia bakoitzaren azalpena ikus-entzungo duzue. Entzun adi-adi eta ikusi aurreikuspenetan asmatu duzun ala ez.
- Binaka jarrita, pentsa ezazue zer egin daitekeen euskara lantzeko euskaltegitik kanpo, bai etxean eta bai kalean, eta zehaztu egoerak, adibideetan bezala.

Etxean	Kalean

- Iritsi gara unitatearen amaierara. Orain, zeure ikasteko moduaz hausnartuta, hobetzen joateko bidea aukeratu beharko duzu. Konpromezu sendoa eskatuko dizugu; beraz, ondo pentsatu zer egiteko prest zauden eta taulan idatzi. Eta adi! badakizu *Euskaldunaren hitza...*

Hemendik aurrera

- Azkenik konpromezu horren jarraipena bideratzeko mural bat egingo duzue eta, bertan, egunez egun jasoko euskara ikasteko ikasgelatik at egiten duzuen guztia.

4.5.

Dastatu literatura sailaren bidez, liburu bat irakurtzeko proposamena duzu ikastunitatearen amaieran. Kasu honetan, George Orwell-en *Abereen etxaldea* izango da. Material osagarrietan, 4.5. ariketa aurkituko duzu. Eta liburuko pasarte batzuk lantzeko aukera izango duzu.

Autoebaluazio-orria

Ikastunitate honen helburuak gogoraraziko dizkizugu:

- Zeure ikasteko moduez konsziente izatea,
- Zeure ikasteko prozesuan dituzun alderdi sendoak aprobetxatzen ikastea,
- Ikasle moduan dituzun alderdi ahulak nola indar ditzakezun jakitea.

- Lagundu dizute horretan guztian egindako ariketek?
- Nahiko inplikatu duzu zeure burua helburu horiek lortzeko?

Zer da autoebaluazioa?

Autoebaluazioa bi galdera horiei buruzko hausnarketarako da.

Has zaitez ohitzen, ikastunitate bakoitzaren ostean egin beharko duzu-eta.

1. IKASITAKOA

Lortu duzu ikastunitatearen helburua? Orain hobeto ezagutzen duzu zein den zeure ikasteko modua, zeintzuk diren zeure alderdi sendoak eta makalak?

2. ZAILTASUNAK

Zailtasunik izan duzu gaiaren aldetik edo/eta hizkuntzaren aldetik? Adibidez:

- *“hainbat galderaren aurrean ez nekien zer esan”*
- *“batzuetan ideiak argi edukita ere, ez nekien zelan azaldu”*
- *“oraindik ez dakit gauza asko zelan esaten diren, hitzak, espresioak...”*
- *“batzuetan ez nuen ulertzen besteek esaten zutena”*

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Jar zaitezte launaka eta komenta itzazue zeuen artean goiko puntuok.

3. HEMENDIK AURRERA

Hurrengo ikastunitatean zer hobetu nahi duzu? Pentsa ezazu puntu hauetaz eta markatu hobetu beharrekoak.

Hobeto ikasteko	Euskara hobetzeko
☐ hiztegia ikasteko eta gogoratzeko teknikak	☐ Mintzamena
☐ hobeto ulertzen laguntzeko teknikak	☐ Idazmena
☐ “pegatuta” ditudan errakuntzak zuzentzekoak	☐ Hiztegia
☐ _____	☐ Entzumena
☐ _____	☐ Irakurmena
☐ _____	☐ Esamoldeak
☐ _____	☐ Besterik _____
☐ _____	☐ _____
☐ _____	☐ _____
☐ _____	☐ _____

Jar zaitezte launaka eta honela sailkatu aurreko puntuan jarri duzuenak:

Nork bere kabuz egin ditzakeenak	Klasean landu beharrekoak
➔ Hiztegia ikasteko teknikak erabili	➔ Elkarriketak
➔ _____	➔ _____
➔ _____	➔ _____
➔ _____	➔ _____
➔ _____	➔ _____
➔ _____	➔ _____
➔ _____	➔ _____
➔ _____	➔ _____

Ataza: Ikusi eta ikasi

1. Zalantza eta ziurtasuna adierazteko baliabideak

1

Zalantza

- Irakur ezazu honako testu hau.

Sinesten al duzu OHE (Objektu Hegalari Ezezaguna) edo OVNletan?

Sarritan egin dizute galdera hori, ezta? Sarriegitan, beharbada.

Jende askok dioenez, handiegia da unibertsoa lurtarrok bakarrik bizi garela pentsatu ahal izateko. Beraz, baliteke beste planeta batzuetan ere bizitzarik izatea. NASAk datuak badituela dirudi, baita frogak ere, baina antza denez, ezkutatu egiten ditu.

- Goiko testua idatzi duen horrek berak sinesten ote du Objektu Hegalari Ez-ezagunetan? Derrigorrezkoa al da norberaren iritzia islatzeko *uste*, *iritzi* edo antzeko hitzak erabiltzea? Ala, badira idazlea edo solaskidea inplikatzeko beste baliabide batzuk?
- Ikus dezagun erkaketa baten bidez. Saia zaitetz beheko eta goiko testuen arteko aldeak bilatzen.

Sinesten al duzu OHE edo OVNletan?

Sarritan egin dizute galdera hori, ezta? Sarriegitan.

Handiegia da unibertsoa lurtarrok bakarrik bizi garela pentsatu ahal izateko. Beraz, beste planeta batzuetan ere bada bizitzarik. NASAk datuak baditu, baita frogak ere, baina ezkutatu egiten ditu.

- Honek, bai. Honek sinesten du! Argi eta garbi esan du. Baina, zeren bidez? Badira lehenengo idazleak erabili dituen baliabide batzuk, behekoak erabili ez dituenak. Zerrenda itzazu:

- ZALANTZA adierazten duten forma horiek erabiltzea oso erraza da oraintxe ikusi duzun legez. Oso forma erabiliak dira, gainera, eta dotorezia ematen diote gure diskurtsoari: *ustetik iritzira* eta *iritzik ustera* ibili beharrean, aberatsagoa izango da gure argudioa.
- Azter itzazu beheko esaldiak zalantza adierazteko baliabideetan eta berorien erabilera jarritz.

1. Umore onez etorriko ote da gaur? Auskalo! Egunean egunean aldatzen baitzaio horri aldartea!
2. Auskalo nork ipini duen ohar hori horman! Goizetik baitago hor!
3. Oso da isila! Zer egiten ote du asteburuetan? Batek daki!
4. Batek daki zertan aritzen den gurekin ez dagoenean: denbora alferrik galtzen ala potrojorran?
5. Gehiago kobratzea merezi duzula? Ez dakit, ba! Kolpe zorrikeria ere ez duzu jotzen eta!
6. Ez dakit, ba, noraino igoko duten olioaren salneurria. Zeruraino, akaso?
7. Eguraldi-gizonak dioenez, tenporek urri osorako beroa iragarri dute.
8. Eskola horretan gaztelania hutsean irakasten dutela entzun dut. Baliteke! Ez dira, ez, oso euskaltzaleak.
9. Gauza bera aipatu dute biek, eta biek bileraren amaieran. Baliteke aurretiaz elkar hartuta egotea.
10. Diru asko egin dute Ameriketara. Hala dirudi. Sekulako txaleta erosi baitute Negurin.
11. Badirudi jende gehienak ez duela grebarako asmorik. Ez dago lan-baldintzen gainera kezkarik, antza.
12. Lortuko ote du inoiz bere buruaz beste egitea? Agian, bai. Hainbestetan saiatzen denez!
13. Agian ez du izango erosteko asmorik, baina galdetu, behintzat, galdetu ditu prezioak.

Ulertu dituzu?

4. Material osgarriak

A

- Aurreko hamahiru esaldietako formulak aztertu badituzu, bereiz itzazu soltean edo eurak bakarrik zein esalditan erabiltzen direnak eta, halaber, esalditik kanpo erabil ezin daitezkeenak. Azpimarra itzazu kolore ezberdinez bi motak.
- Ea orain gai zaren beheko testu honi zalantza-kutsua emateko.

TXARRERA²

Eguraldiak txarrera egingo du. Lainoz estalita zabalduko du eguna, eta arratsalderako areagotu egingo dira hodeiak. Hori dela eta, euria egingo du toki askotan iluntzean. Haizeak batez ere hegoaldetik joko du, eta tenperaturak jaitsi egingo dira, baina astiro-astiro.

Bihar, gaurkoaren antzekoa izango da: lainotua edo oso lainotua. Haizeak mendebaldetik joko du eta tenperaturak antzekoak izango dira. Datozen egunetarako ere antzeko iragarpena egin dute.

TXARRERA

(artikuluari zalantza-kutsua gehitu)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Ziurtasuna

- Baina, beste batzuetan, gure asmoa erabat kontrakoa izaten da; hau da, ZIURTASUNA adierazi nahi izaten dugu. Ikus, bestela.

² Euskaldunon Egunkaria, 1997.10.07

Sinesten al duzu OHE edo OVNietan?

Sarritan egin dizute galdera hori, ezta? Bai, dudarik gabe, sarritan. Zalantza barik, handiegia da unibertsoa lurтарок bakarrik bizi garela pentsatu ahal izateko. Gauza jakina da beste planeta batzuetan ere badela bizitzarik. Bistan dago NASAk datuak badituela, eta dudarik gabe, frogak ere bai. Ez dago esan beharrik ezkutatu egiten dituela.

- Azpimarra itzazu goiko testu horretan idazleak bere erabateko ziurtasuna adierazteko erabili dituen hizkuntz tresnak. Gainontzeko testuetan agertzen ez direnei erreparatzea baino ez duzu.
- Demagun orain eguraldi-gizon edo emakumea zarela. Nola emango diozu eguraldiaren berri irakurleari gertatuko denaz seguru baino seguruago zaudela jakinaraziz? Bukatutakoan, eraman ezazu euskaltegira eta irakasleak zuzenduko dizu.

TXARRERA

(artikuluari erabateko ziurtasuna gehitu)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Ahalegindu zaitetz baliabide hauek erabiltzen. Horrelaxe ikasiko baitituzu!

Ataza: Zelan ikasi gura duzu?

2. Txerria³

1

Irakurri aurretik

Euskaldunon Egunkarian argitaratutako *Txerria* artikulua irakurtzea proposatzen dizugu.

Dakizunez, hizkuntza bakoitzak bere erreferentziak ditu baloreei buruz. Esaterako, euskarazko *azeria baino lotsagabeagoa*, gaztelaniazko *más fresco que una lechuga/un jetas* da.

I. Uriarteren artikulua honetan, idazleak animaliei egozten dizkien baloreak bilatu beharko dituzu.

Artikulua ez da irakurterraza, baina lasai! ez duzu dena hitzez hitz ulertu behar.

Irakurri aurretik

1. irakurketa

- Heldu da artikulua irakurtzeko ordua. Gainera irakurri ideia nagusiaz jabetzeko. Idatz ezazu jarraian zein den:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Uriarte, I.: *Txerria* In: *Euskaldunon Egunkaria*. 1995.02.02

VI. urtea / 1.281. zenbakia

GANBARATIK

Txerria

IÑAKI URIARTE

▼▼▼▼▼▼▼▼

Txerriaren urtean gaudela dioskue eguzkiarekin batera etorritako igarleek. Ez dakit zergatik baina naturako errege-erregina ei garenok, ustez abereak baino bizkorrago eta argiagoak, gu geu alegia, sarritan ibiltzen gara animalien ispiluari begira gure izaeraren bila edo. Batzuetan adjektiboa eta sustantiboa nahastu egiten dira, zelan esan pertsona txerri bati txerria dela txerri esanda baino hobeto? Beste batzuetan asto, behi edo oilo esaten diogu trosko, potolo edo koldar esan gura diogunari. Zur eta lur ordeztu makailo aurpegiagaz geratzen dira kostaldekoak eta mozolo aurpegiagaz lehorrerakoak.

Pertsona hiztunari txepetx esaten diogu, zuhurtari marrazo eta ipurterreari sugandila. Inori bele esatea irain larritzat hartuko luke euskal herritar askok eta zeresanik ez txakur esanez gero.

Herri bakoitzak bere *bestiarioa* dauka, ez halabarharrean berdintsua kulturatik kulturara. Mendebaldean higuina sortzen digun sagua zuhurtzia eta baldintza gogorrenetan be aurrera irteteko kemena daukan animaliatzat dute ekialdean. Aldea global honetara Australiako ostrukaren irakaspenak ere heldu zaizkigu, eta baita abere hotsez grabaturiko sinfoniak ere. Hori guztia guti balitz, George Orwellek gizarte oso bat erretratatu zigun *Abereen etxaldea* obran, eta han ere apote lodiak nagusi.

Txerriak txerri esan: zertan ari zara pentsatzen orain? Zikinkerietan, horoskopoko txinoan ala, nire moduan, odoloste egin berrian?

- 2. irakurketa** Irakur ezazu berriz ere eta taula bete. Kontuan izan, guzti-guztiei ez diela balorea egozten.

ANIMALIA	BALOREA
giza aberea txerria astoa behia oiloa makailoa mozoloa txepetxa marrazoa sugandila belea txakurra sagua	bizkorra eta argia

- Irakurri ondoren**
- Eta bukatzeko, hizkuntzari hobeto erreparatu gura badiozu, azpimarra itzazu artikuluan azaltzen diren hitz berriak, hizkuntz forma ezezagunak edo ikasi nahi dituzunak.
 - Azpimarratutako hitzak edo hizkuntz baliabideak hiztegian eta gramatika liburuetan bilatzen saiatuko zara. Aurkitzen ez badituzu irakasleari galdetu.

Ataza: Bai, baina, baina... bainak lapikoan!

3. Kontrargudioa adierazteko aurkaritzakoak eta kontzesiboak

Norbaitek defendatutakoaren aurkako ideiak eman nahi dituzunean aurkaritzakoak eta kontzesiboak erabil ditzakezu. Ariketa honetan gramatikako eduki horiek lantzerik izango duzu.

1. Irakur ezazu arretaz elkarrizketa irudikatu hau. Ikusiko duzunez, erdiko pertsonaiak argudio bat bota du (azpimarratutakoa) eta haren inguruko guztiek argudio horren kontrako arrazoiak eman dituzte.

2. Gai polemiko baten inguruan beti gauza bera gertatzen da: batek argudio bat bota eta gainontzekoek (edo beste batek) kontra egin.

Gure adibidean, zein baliabide linguistiko erabili dituzte inguruko pertsonaiek kontra daudela adierazteko? Ezagutzen duzu baliabide horien kiderik? Berridatz itzazu esaldiak beste baliabide horiekin.

1

4

2

5

3

6

Ezagutzen duzu baliabide horien kiderik? Berridatz itzazu esaldiak beste baliabide horiekin

4. Material osagarriak

B2

4. Gure adibideetako kontrargudioetan bi baliabide-mota daude:

- aurkaritzakoak: kontrako argudioa adierazteko erabiltzen ditugunak.
- kontzesiboak: argudioaren erabat kontra ez gaudela adierazteko erabiltzen ditugunak, eta arazoari nolabaiteko alde ona bilatzeko.

Sailkatuko dituzu baliabideak horren arabera? Zeintzuk dira aurkaritzakoak eta zeintzuk kontzesiboak?

AURKARITZAKOAK	KONTZESIBOAK

5. Eta zer diozu horien erabileraz? Soltean ala esaldi barruan erabiltzen dira? Esaldian tartekatuta, esaldi-amaieran, ...? Idatz ezazu ondorengo lerrootan dakizuna edo susmatzen duzuna.

1

2

3

4

5

6

Egindakoa egiaztatzeko, hona hemen argibide batzuk; informazioa zabaldu nahi izanez gero, berriz, hurrengo orri horiei dagokien gramatika liburura jo dezakezu.

6. Idatzi duzuna egiaztatzeko

A) ADBERTSATIBO edo AURKARITZAKOAK

Dagoeneko adbertsatibo asko ezagutzen dituzu: **baina**, **hala ere**, ... Baina jakin ezazu bi multzotan banatzen direla.

1. Esaldi bereko bi elementu lotzen dituztenak. Juntagailu aurkariak ditugu. Beraien artean honakoak ditugu ezagunenak: **baina** eta **baizik**. Ikus ditzagun beren arteko antzekotasun eta aldeak

	BAINA eta BAIZIK
antzekotasuna	juntagailu hauek elkartzen dituzten bi elementuak kontrastean daude.
aldea	- baina-k lotzen dituen elementuetako bigarrenak ez du lehenengoa ezeztatzen. - baizik-ek lotzen dituen elementuetan bigarrena lehenengoaren kontrakoa izaten da: lehenengoa ezeztatu eta bigarrena baieztatu egiten da.

Oharra: euskalki batzuetan ez dugu **baizik** erabiltzen eta, horren ordez, **baino**, **ezipada**, **ze** edo **baina**, **ez baina** entzun dezakezu⁴.

Adibideak:

- Berandu heltzen da, **baina** lan asko egiten du.
- Goibel dago, **baina** ez du hotzik ekarri.
- Hori ez da txitxarroa, berdela **baizik**.
- Ez da altzairuzkoa, titaniozkoa **baizik**.

2. Testu bereko bi esaldi lotzen dituztenak. Aurkaritzako lokailuak ditugu. Honako hauek izango zaizkizu ezagunenak: **ordea**, **ostera**, **aldiz**, **berriz**, **hala ere** eta **dena dela**.

• **ordea/ osterala/ aldiz/ berriz**

Erabilera eta esanahia antzekoak dituzte:

- koma artean idazten dira
- bi esaldiak puntu eta komaz banatzen dira
- kontrajartzen den elementuaren atzean kokatzen badira ere, badira zehaztasun batzuk.

• **hala ere = halere = hala eta guztiz ere**

Baditu euskalkien arabeko aldaera gehiago ere.

- koma artean idazten da
- kontrajartzen diren bi esaldiak puntu eta komaz bereizi behar dira
- normalean bigarren esaldiaren hasieran agertzen zaigu; halere, erdian edo amaieran ere topa dezakegu.

⁴ Argibide gehiagotarako

• Zubiri, Ilari; Zubiri, Entzi 1995 Euskal Gramatika Osoa. Didaktiker, 635-639. orr.

- **dena dela**

Hala ere-ri buruz esandako guztiak balio du.⁵

Adibideak:

- Hau sano polita da; beste hori, **ordea**, ez dut gogoko.
- Hori merkeagoa da; beste hau, **ostera**, hobeto eginda dago.
- Hori nirea da; beste hau, **berriz**, lagun batena.
- Honek indabak eskatu ditu; nik, **aldiz**, nahiago dut arrain-zopa.
- Ez dut uste ezer dakienik; **hala ere**, galdetu egingo diot.
- Badakit oso zaila dena; **dena dela**, saiatu egin behar dugu.

B) KONTZESIBOAK

Oztopo edo eragozpena adierazten dutenez, kontrargudioa adierazteko balio digute. Honakoak dira ezagunenak: **arren**, **nahiz eta**, **ba... ere**, **-agatik**, **-ta/-da ere**. Esanahi aldetik berdinak dira; ez, ordea, kokapenaren aldetik. Erreparaiezu adibideei.⁶

Adibideak:

- Ordaindu didaten **arren**, ez dut egingo.
- **Nahiz eta** dirurik ez eduki, ondo bizi naiz.
- Sinesten ez **baduzu ere**, egia da.
- Behin edo behin huts egin **agatik**, ez da ezer gertatzen.⁷

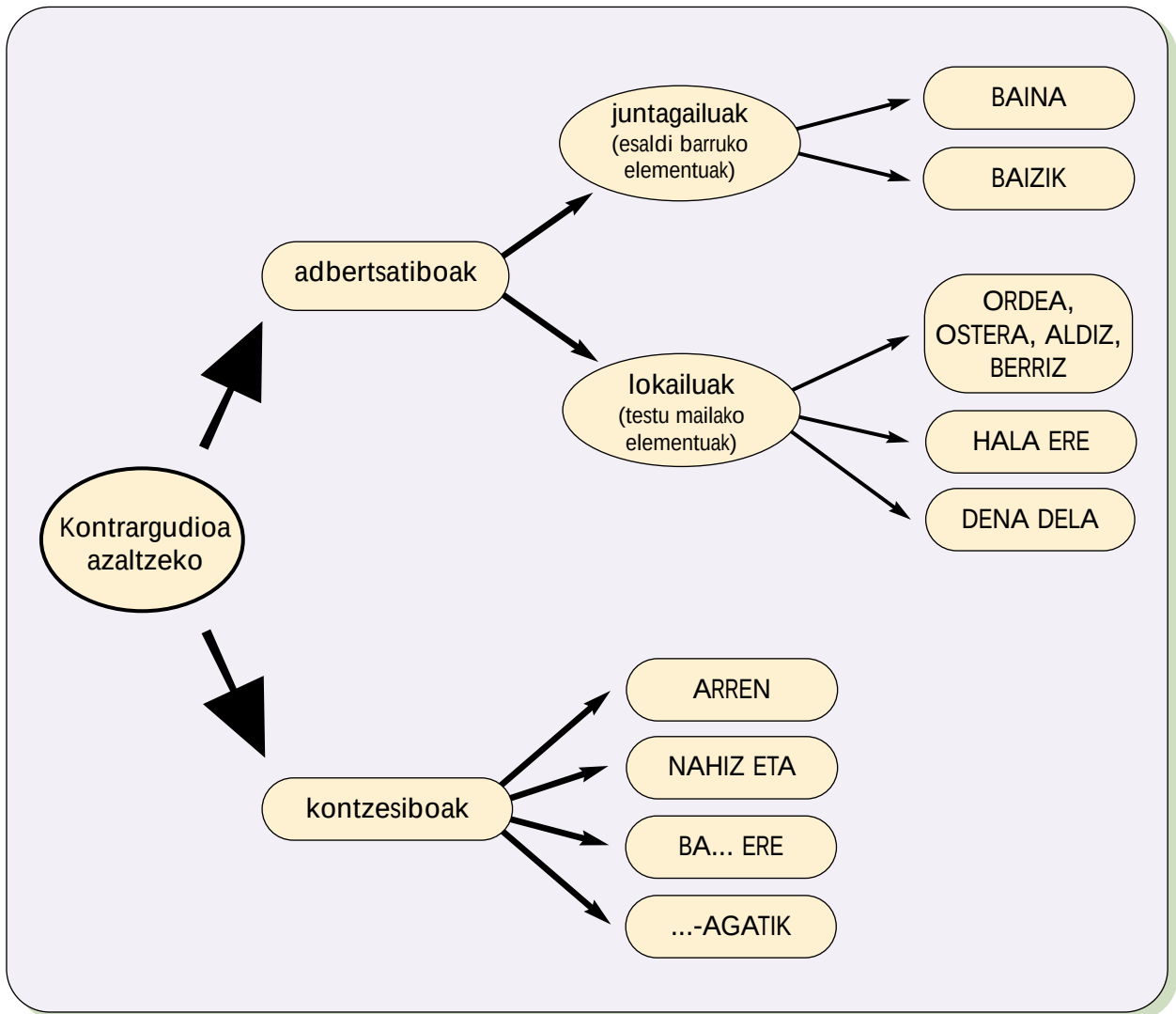
Espero dugu azalpen teoriko hauek guztiak ez zaizkizula oso astunak suertatu. Birpasa moduan hartuko dituzulakoan gaude.

Ikusi ditugun lokailu eta juntagailuak asko dira eta, gainera, erabilera aldetik ez dute ezberdintasun handirik. Baina, ikas ezazu honakoa: **ahoz**, **egitura laburrak izaten ditugu nahien**, **elipsidunak eta sinpleak**. Egin ezazu beti horren araberako aukera.

⁵ Argibide gehiagorako Zubiri, Ilari; Zubiri, Entzi 1995. *Euskal Gramatika Osoa*. Didaktiker. 741-747. orr.

⁶ Argibide gehiagorako Zubiri, Ilari; Zubiri, Entzi 1995. *Euskal Gramatika Osoa*. Didaktiker. 699-706. orr.

Laburpen gisa:

4. Material osagarriak

C

Ataza: Aldatu zeure azturak

4. Nominalizazioa birpasatzeko ariketa

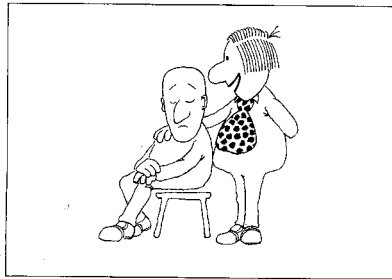
Klasean, nominalizazioan arreta jartzeko eskatu dizute. Gehiago sakondu nahi baduzu, ariketa hau egin dezakezu.

Irakur ezazu azpiko komiki hau. Baina, ulertu ahal izateko, lehenengo ordenatu egin beharko duzu, eta ordenatzeko, ulertu egin behar, ... Ea, bada, irakurri ahala ordenatzen duzun!

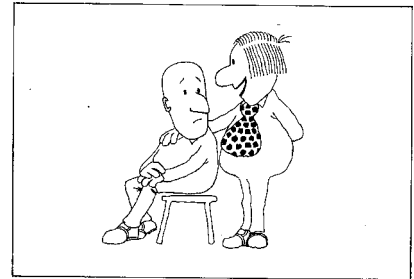
	komiki-zatia
1.	
2.	
3.	
4.	

C

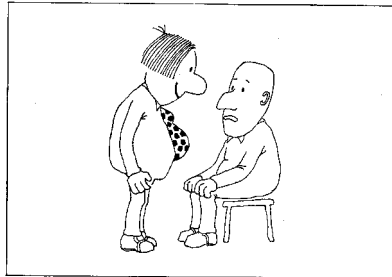
Ikusi duzu zer lortzen den erretzearekin? Dena dela, sendatuko zaitut, gauzak garaiz egitea bezalakorik ez dago.

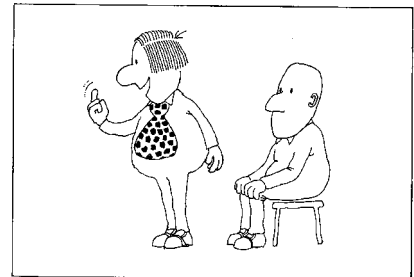
Baina, jakina; nire tratamendua ez da merkea. Ona izateak badu bere ordaina. Hogei mila pezeta kostatzen da. Zeuk erabakiko duzu.

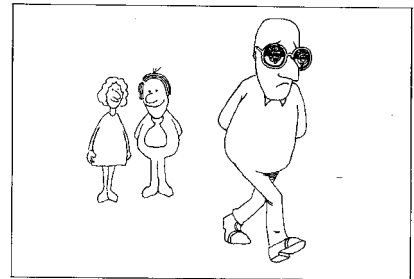
Benoa, tabakoa uztea-
rron etorri naiz hona
eta ez dut orain atze-
ra egingo.

Ederki! Erizan
andereñoa, zatoz!

A, zu sendatzeagatik
egiten ditugunak!

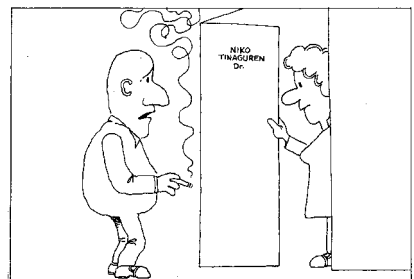

B

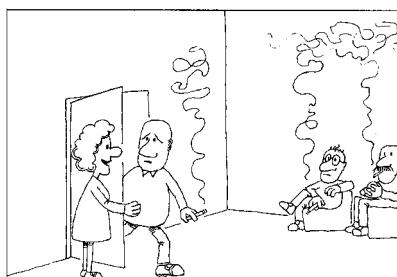
Lortuko al dut uztea!

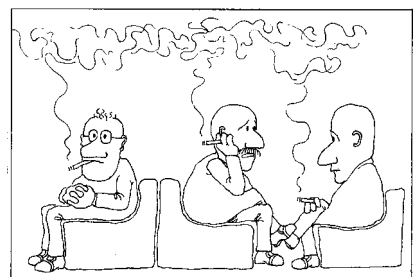
Egun on, ba al
dago sartzerik?
Erretzaile amorra-
tua nauzu, egun-
kariko iragarkia ira-
kurri dut eta...

Sartu, sartu barrura,
garaiz etorri zara,
oraintxe hasiko da
Doktorea gaisoak
ikusten.

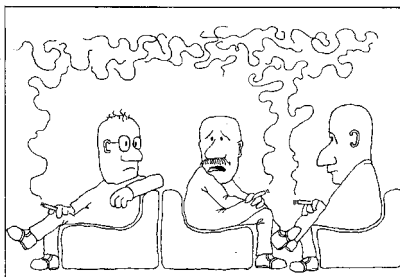
Nik egiatan utzi
nahi diot erretzea-
ri, oraingoarekin
bada hamabiga-
rreren aldia uzten
saiatu naizena,
Burlatara ere joana
naiz, baina...

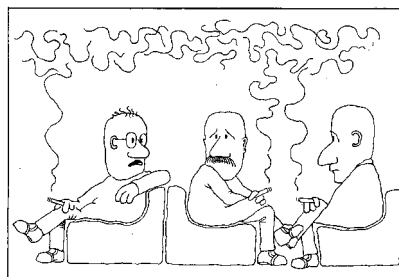
4. Material osagarriak

D

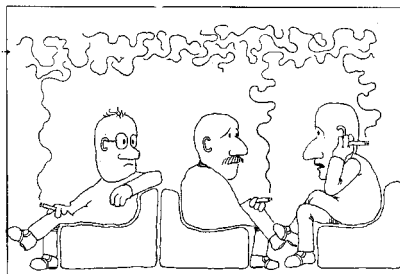
Berdin gertatzen zait niri ere. Hauxe da komeria, nahi eta ezin!

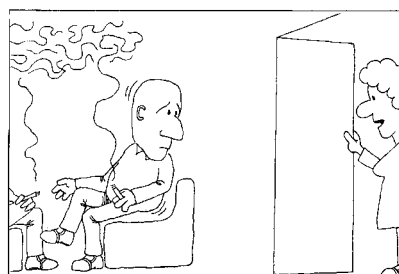
Tinaguren dokto-rea oso ona omen da, beraren sistema sekulako berrikuntza dela diote.

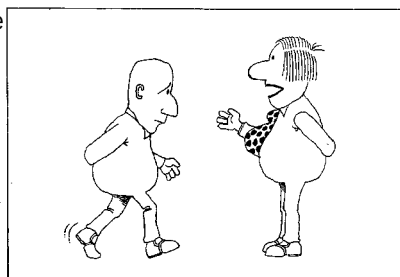
Ni ere erretzearen aurka nago erabat, baina nahi izatetik ahal izatera tarte handia dago.

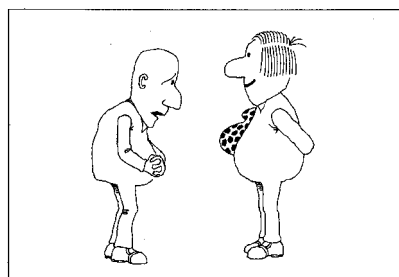
Jauna, zure txanda da!

Egun on, zein da zure arazoa?

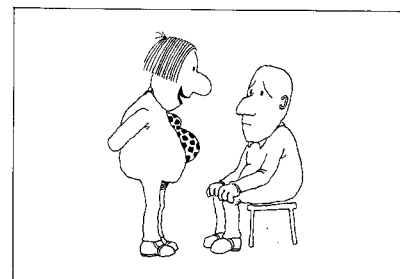

Baita zuri ere. Ba, erraza da asmatzen, hogeit hamar urte daramatzat tabakoa utzi ezinean: Aspertuta nago kea irensteaz eta osasunari kalte egiteaz, baina...

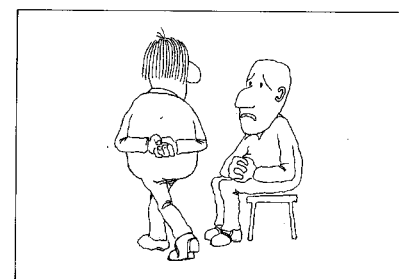

A

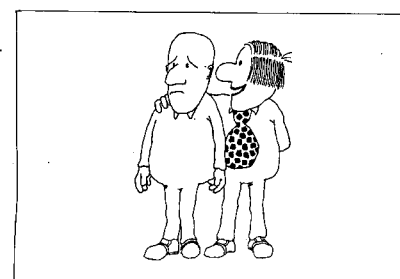
Lasai, gizona! Nire laguntzarekin erraz lortuko duzu uztea. Zenbat zigarro erretzen dituzu egunean?

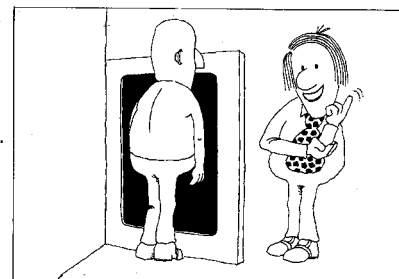
Ba... Egunean bi pakete t'erdi erretzen ohituta nagoela esan behar.

Hori ez da ezer, zu uztearen aldekoa izatea nahikoa da. Tira, ikus dezagun nola dauden birrikak.

A zer nolako kalteak egin dizkizun erretzeak! Oso ondo egin duzu niregana etortzean.

Habekomik, 9: 70-71. orr. 1984

Orain, komikia ulertuta eta ordenatuta duzularik, azpimarra itzazu nominalizazioak.

Klaseko ariketan, nominalizazio-arauak atera dituzue. Egiazta itzazu arau horiek: azpimarratutako formetan ere betetzen direla egiaztatu.

Nominalizazio horien artean oso arruntak irudituko zaizkizu batzuk, baina berezitz-
xoak beste batzuk, ezta? Jar dezagun arreta forma berezi horietan:

“Egun on, ba al dago sartzerik?”

Esaldi honek baimena eskatzeko balio du; hori galdetu duenak ea sartzen ahal den jakin nahi du. Klasera sartzean “*sar naiteke?*” esaten duzu. Hemendik aurrera, nominalizaziodun esaldi hori ere erabil dezakezu. Komikiko esaldia (“*ba al dago sartzerik?*”) normalean ikasleek erabiltzen duzuen (“*sar naiteke?*”) baino jatorragoa da.

-t(z)erik nominalizazioa, imajina dezakezunez, ezezko eta galderazkoetan eta baldintzazkoetan erabiltzen da.

Bai, asmatu duzu: baieztoketan -t(z)ea da erabili beharrekoa. Badira salbuespenak: enfasi haundia eman behar dugunean, baieztoketan ere erabili ohi dugu -t(z)erik.

Azken azalpentxoak. *Egon* aditzarekin agertzen denean, inbertsonala adierazten du, eta *ukan* edo *edukirekin* baldin badoa, erabilera pertsonala hartzen du.

- badago sartzerik?
- sartzea badago? = sar naiteke?
- sartzerik badago?
- sartzea badaukazu = sar zaitezke

“Bada, erraza da asmatzen.”

Aspalditik ikasia duzu “asmatzea erraza da” egitura. Zer adierazten du, beraz, beste honek? Gaztelaniaz ere, “acertar es fácil” eta “es fácil de acertar” desberdinak dira. Bigarren horren baliokidea duzu komikikoa.

“Oso ondo egin duzu niregana etortzean.”

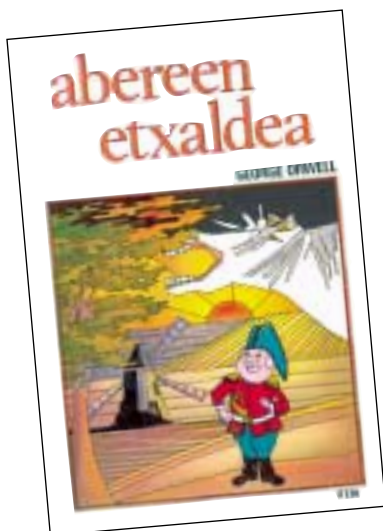
Beharbada, arrotz egingo zaizu egitura hau. Horrelakoak bere horretan ikastea da egokiena.

C	4.
A	3.
D	2.
B	1.
komiki-zatia	
Zuzenketa-orria	

4. Material osagarriak

Bestelakoak

5. Dastatu literatura: Abereen etxaldea (G. Orwell)

Hona hemen *Abereen etxaldea* liburuaren nondik norakoak ezagutze-ko ariketa. Bertan, pasarte batzuk lantzen dira. *Abereen etxaldea*⁷ 1982tik dugu euskaratua, Orwellek 1945ean idatzi arren.

Kontuan izan beharrekoak izaten dira datak:

- noiz itzulia den jakiteak aurkituko dugun euskara-ereduaren berri emango digu.
- noiz idatzitakoa den jakiteak eta, beraz, garai hartako baloreen, egoera politikoaren, eta abarren berri izateak, istorioaren muina ulertzen lagunduko digu.

Ea ariketa honek liburua irakurtzera eramaten zaituen!

Liburua irakurri aurretik

- Beheko pasartea irakurri ostean, saia zaitez galdera hauei erantzuten:

1. Nor dira? Zer dira? Non daude?

2. Zer gertatu da lehenago? Zer gertatuko da ostean?

- Azukrerik izango al da iraultza ostean?
- Ez -erantzun zuen Snowball-ek tinko-. Etxalde honetan ez dugu azukre-gintzarako tresnarik. Gainera, zer azukre premia duzu? Nahi hainbat olo eta belarrondo izango duzu.
- Eta lepagainean zintak erabiltzen jarraitu ahal izango dut?
- Aberekide -esan zion Snowballe-ek-, hainbeste gustatzen zaizkizun zinta horiek morrontzaren ezaugarri dira. Ez al dakizu askatasunak zinta guzti horiek baino gehiago balio duela?

23.or

⁷ Orwell, George 1982 *Abereen etxaldea*, Elkar. Liburuak 158 orrialde ditu. Zuretzako moduko hiztegia dakar orrialde bakoitzaren oinean eta marrazkiak ere baditu.

- Behean dituzun hiru zatiak oso esanguratsuak dira istorioaren garapenean.

Hiru zati hauetan:

1. arazoaren planteamendua egiten da
2. arazo horren irtenbidea zein den planteatzen da
3. irtenbide hori gauzatzen hasten da

Zein pasarte dagokio bakoitzari? (Jarri zenbakiak biribiltxoetan)

1. pasarte

Jones jauna etxean sartu orduko, egongelako besaulkian etzan eta egunkari batez estalirik, lo seko gelditu da. Eta jakina, iluntzea etorri eta abereak mokadurik probatu gabe. Goseak amorratzen zeuden, beren kasetatik irtenda. Halako batean behi batek janari gelako atea apurtzen du adarkada batez. Hura mauka! Abereak, harrapatzen zuten guztia aho betean jaten hasten dira. Une honetan Jones jauna esnatzen da. Berehala, badoaz bera eta bere morroiak ikuilura, zirti eta zarta, zigorkadak esker eskuin banatuz.

Abere goseti haientzat jasan ezinekoa bilakatu zen hura guztia. Aurrez ezer antolatutik ez bazuten ere, denak elkar hartuz, fronte eman zieten beren torturazaleei. Gutxien uste zutenean, ostikadak, bultzadak eta adarkadak datozkie gizonei hortik eta hemendik.

27. or.

2. pasarte

Gure etxaldeak, berak bakarrik, dozena bat zaldi, hogeitahi behi eta ehundaka ardi mantentzake. Eta hau guztia, orain burutik pasa ere egiten ez zaigun erosotasun eta jatortasunaz bizi izanez.

Orduan, zergatik jarraitzen dugu egoera negargarri honetan? Gizakiek gure lanaren fruitu gehiena harrapatzen digutelako. Hortxe dago, abereak, gure problema guztien gakoa. Hitz batez dena esanda dago: Gizona. Gizona da gure etsai bakarra. Gizona desager dadila begien bistatik eta gure gosearen eta morrontzaren iturria betiko desagertuko da.

Gizona da produzitu gabe kontsumitzen duen animalia bakarra. Ez du ez esnerik ematen, ez arraultzerik egiten. Makalegia da gizona tiratzeko eta bere abiadura hain da motela, ezen untxiak harrapatzeko ere ez baita gauza. Hala eta guztiz ere, abere guztien jaun eta jabe da. Lana jota ke eragin, jaten ahalik eta gutxien eman eta gainontzeko guztia, beretzat. Bapo!

11. eta 12. or.

3. pasarte

Orduan, ez al dago eguzkia baino argiago, bizitzan zehar sortzen zaizkigun gaitz guztiak gizakien tiraniagatik datozkigula? Aski da gizona desagerrera iraztea, gure lanaren emaitza guztiak geureganatzeko. Egun batetik bestera libre eta aberats bihurtuko ginatke.

14. or.

4. Material osagarriak

- Protagonisten artean badira hiru txerri oso jakitsuak direnak. Ez pentsa horregatik umeentzako liburua denik! Hiru txerriek *Animalitasuna* deritzan sistemaren 7 Aginduak ezartzen dituzte iraultza gauzatu ostean. Honakoak dira:

1. Bi hankaren gainean dabilen guztia etsaia da.
2. Lau hankaren gainean dabilena edo hegaduna laguna da.
3. Abereek ez dute arroparik jantziko.
4. Abereek ez dute ohean lo egingo.
5. Abereek ez dute alkoholik edango.
6. Abereek ez dute elkar hilko.
7. Abere guztiak berdinak dira.

Baina Animalitasunaren printzipioak apurka-apurka apurtuz doaz. Printzipio bakoitzaren haustura erakusten duen irudi bana aukeratu dugu. Adibidez, lehenengo irudia zazpigarren printzipioaren aurkakoa da. Eta gainontzeko irudiak? Zein dagokio haustura bakoitzari?

1. irudia	→	7. printzipioaren haustura
2. irudia	→	____. “ “
3. irudia	→	____. “ “
4. irudia	→	____. “ “
5. irudia	→	____. “ “
6. irudia	→	____. “ “

- Zuetako askok seguru asko egingo zenuten *Txerria* izeneko artikuluari buruzko ariketa osagarria. Bertan honakoa ikasi duzue: hizkuntza bakoitzak animalia bakoitzari bere baloreak ezartzen dizkiola.

Hona hemen eskuartean dugun liburuan garrantzi handia duten pertsonaietako batzuk. Zergatik ez predikzioak egiten jolastu?

a - Napoleon txerria	} Nolakoak imajinatzen dituzu?
b - Mollie behor zuria	
c - Moises belea	
d - Boxer zaldi zamaria	
e - Katua	

- a -
b -
c -
d -
e -

Egia esan, badago tranpa txiki bat ariketa honetan. Kasu batzuetan izena ere oso lagungarria izango zaizu. Ala ez? Izenak izana egiten duela ez ahaztu sekula!

Liburua irakurri bitartean

- Jarri dituzun balore horiek eta Orwellek emandakoak berberak diren jakiteko, liburua irakurri behar duzu. Animo!, ondo pasatuko duzu-eta.

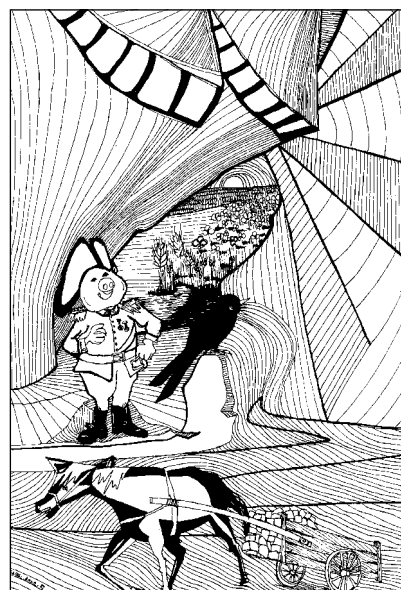
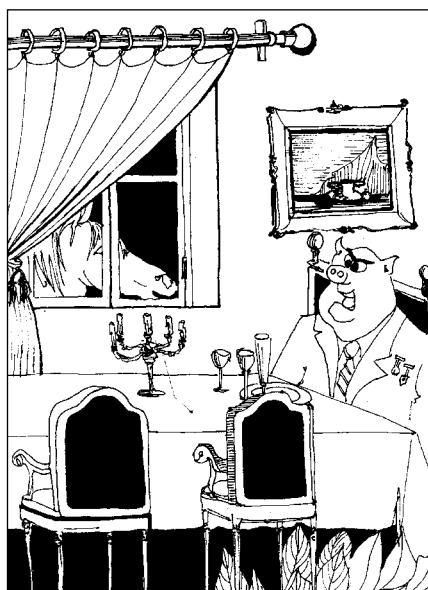
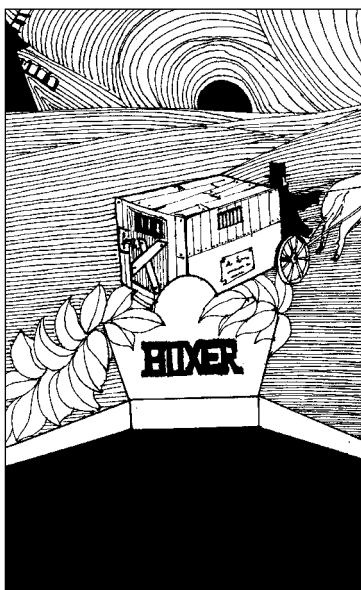
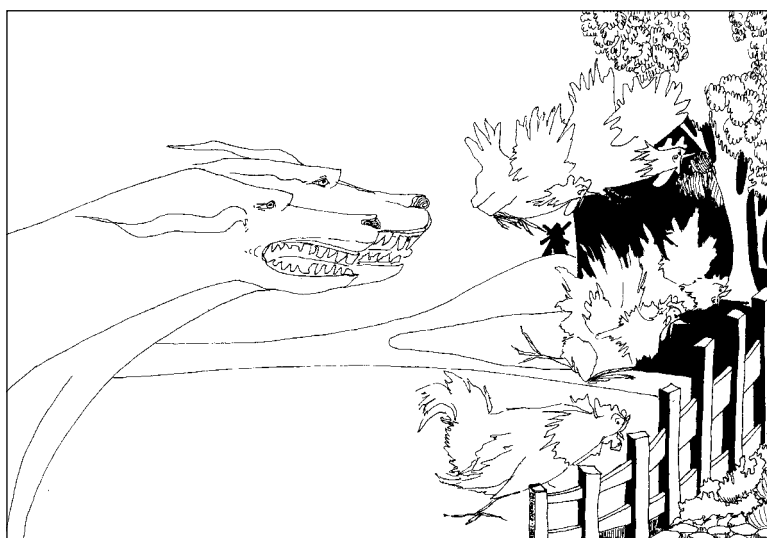
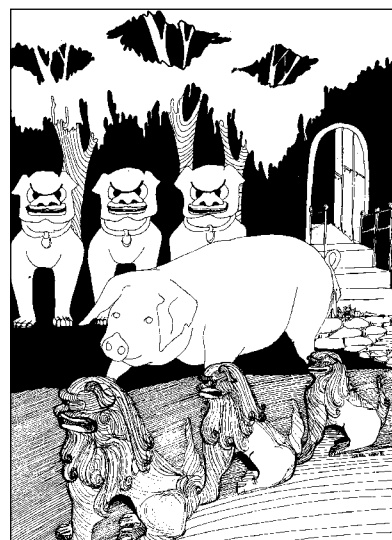
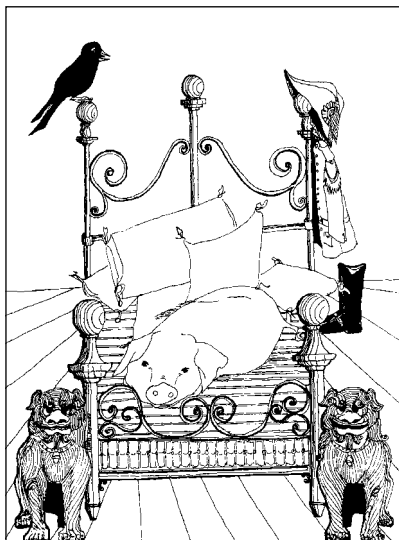
Liburua irakurri ondoren

- Liburua bukatu ondoren, beste erronka bat bota nahi dizugu.
 - A) Alde batetik, filma⁹ ikus ezazu eta ea konturatzen zaren zein pertsonaia ez den agertzen. Badira liburuaren eta filmaren artean beste alde batzuk ere. Saiatu aurkitzen. (Zure euskaltegian film hori ez badaukate, esaiozu irakasleari ea lortuko dizun: eskualdeko edo gertuko beste euskaltegiaren batean izango dute).
 - B) Liburua eta filma izanda, komikia falta dugu! Irudi hauek lagunduko dizute osatzen. Ez al da laburpena egiteko modu arina?

⁹ Filmeak 75'ko iraupena du. *Abereen etxaldea*. Euskal Telebistaren laguntzaz, Eusko Jaurlaritzako Kultura eta Turismo sailarentzat eginiko tirada. Marrazki bizidunak.

4. Material osagarriak

Zuzenketa-orria

Liburua irakurri ondoren

- Filmean ez dira agertzen ez Jones andrea ez Mollie behorra.

3) Ariketa

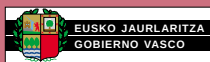
1. pasartea 3. itenbidea gauzatzen hasten da
2. pasartea 1. arazoaren planteamendua egiten da
3. pasartea 2. arazo horren itenbidea zein den planteatzan da

2) Ariketa

- Abereak dira. Etxaldean daude: ailetegiak
- Abereen balizko iraultza planteatu da
- Osteen, iraultza gertatuko da

1) Ariketa

Liburua irakurri aurretik

ISBN 84-86968-88-7

